

Sygn. akt XI GC 1287/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Plewczyński

Protokolant: Agata Trawka

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2019 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. kwotę 2989,56 zł (dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć zł pięćdziesiąt sześć gr) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 września 2018 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 860 zł (osiemset sześćdziesiąt zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

XI GC 1287/18

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznana w postępowaniu „zwykłym”

Pozwem z dnia 18 kwietnia 2018 r. powód (...) sp. z o.o. w L. wniósł przeciwko (...) w W. o zapłatę kwoty 4076,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 3215,30zł od dnia 22 września 2018 r. do dnia zapłaty, 861 zł od dnia 4 marca 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał iż dnia 20 sierpnia 2017 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku, którego uszkodzeniu uległ pojazd marki M. nr rej. (...) należący do M. P.. Sprawca zdarzenia posiadał ważną polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z pozwaną. Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego ustalił wysokość szkody początkowo na kwotę 10848,17zł, którą powiększył o dopłatę 5214,32zł. Poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności, na podstawie której przelał na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu w stosunku do ubezpieczyciela sprawcy szkody. W sporządzonej kalkulacji naprawy, wskazano koszt naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 19277,79zł. Z tytułu sporządzenia kalkulacji, powód poniósł koszt 861 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 26 czerwca 2018 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwane towarzystwo ubezpieczeń podniosło, iż wypłacona dotychczas kwota odszkodowania w pełni pokrywa koszty naprawy pojazdu uszkodzonego, zaś kwota 861 zł stanowiąca koszt sporządzenia opinii nie jest zasadna. Koszt naprawy pojazdu w ocenie pozwanej został znacznie zawyżony. Pozwany podniósł też brak legitymacji.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 20 sierpnia 2017 r. doszło do zdarzenia drogowego w wyniku, którego uszkodzeniu uległ pojazd marki M. nr rej. (...) należący do M. P.. Sprawca zdarzenia posiadał ważną polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z pozwaną. Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął na siebie odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne oraz wypłacił poszkodowanemu kwotę 10848,17zł.

Dowód:

- akta szkody zapis na płycie k. 56;
- decyzja z dnia 4 października 2017 r. k. 29
- kalkulacja k.29-30;
- KRS 51-55
- zeznania świadka M. P. k. 80-81;

Dnia 19 stycznia 2018 r. M. P. zawarł z powodem (...) sp. z o.o. w L. umowę odpłatnej cesji wierzytelności, na podstawie której przełał na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu z tytułu zdarzenia z dnia 20 sierpnia 2017 r. w stosunku do (...) w W.. O przelewie zawiadomiono pozwanego.

Dowód:

- umowa cesji z dnia 19 stycznia 2018 r. k. 76-77;
- zawiadomienie k.12
- KRS k.7-9

Powód zwrócił się do (...) sp. z o.o. w L. o ustalenie kosztu naprawy przedmiotowego pojazdu.

W sporządzonej dnia 22 stycznia 2018 r. kalkulacji, ustalono koszt naprawy ww. pojazdu na kwotę 19277,79 zł brutto.

Dnia 22 stycznia 2018 r. (...) sp. z o.o. w L. wystawił na rzecz powoda fakturę VAT nr (...) na kwotę 861zł tytułem sporządzonej opinii technicznej .

Dowód:

- ocena techniczno –ekonomiczna wraz z kalkulacją k. 16-27;
- faktura VAT nr (...) k. 15;

Powód wezwał pozwaną do dopłaty odszkodowania w kwocie 9290,62zł , w tym 861zł z tytułu sporządzenia kosztorysu.

Pozwana decyzją z dnia 22 marca 2018r podwyższyła odszkodowanie o kwotę 5214,32zł.

Dowód:

-wezwanie k.13-14

- decyzja z dnia 22 marca 2018r – k.28

M. P. naprawił przedmiotowy pojazd, a następnie go sprzedał.

Dowód:

- zeznania świadka M. P. k. 80-81;

- oświadczenie i umowa sprzedaży k.67-68

Koszt naprawy pojazdu marki M. nr rej. (...) po zdarzeniu z dnia 20 sierpnia 2017r. przy użyciu części oryginalnych, nowych, sygnowanych logo producenta pojazdu wynosił 20906,52zł brutto.

Koszt naprawy ww. pojazdu przy użyciu części z grupy Q wynosił 19660,64zł brutto.

Koszt naprawy ww. pojazdu przy użyciu części z grupy P ale o potwierdzonej jakości wynosił 19 052,05zł brutto. Naprawa przy użyciu takich części była uzasadniona z uwagi na okres eksploatacji pojazdu. Nie ma do tego modelu zamienników haków holowniczych o odpowiedniej jakości.

W kalkulacji pozwanej uwzględniono najtańsze zamienniki o niepotwierdzonej jakości, nie uwzględniono wymiany niektórych elementów oraz zastosowano zaniżone stawki za roboczogodzinę.

Pojazd przed zdarzeniem miał wartość 21 300zł.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego W. S. k. 89-107;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w części.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 822 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w §1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń wynikała również z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Obowiązkiem odszkodowawczym ubezpieczyciela wobec poszkodowanego są objęte wszelkie postaci szkody wyrządzone tej osobie, a więc zarówno szkody na osobie, jak i szkody na mieniu, co wynika z art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż pojazd sprawcy wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu należącego do poszkodowanego ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Zgodnie z art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Natomiast zgodnie § 1 art. 510 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania (§2). Stosownie do art. 882 §4 k.c. poszkodowany może dochodzić odszkodowania bezpośrednio od ubezpieczyciela sprawcy. Jest to samodzielne odrębne roszczenie, które może być przedmiotem obrotu. Fakt nabycia wierzytelności przez powoda wynika z przedstawionej odpłatnej umowy przelewu. Nabycie wierzytelności przez powoda, nie było kwestionowane przez pozwanego na etapie postępowania likwidacyjnego, pozwany wypłacił mu część odszkodowania.

Powód w pozwie domaga się zapłaty dalszych kosztów z tytułu odszkodowania uznając, że wypłacona przez pozwanego kwota 16062,49zł brutto była niewystarczająca do naprawienia szkody.

Spór dotyczy więc nie zasady odpowiedzialności pozwanego ale wysokości odszkodowania.

W dotychczasowych judykatach podkreślano wielokrotnie, że uznanie wydatków związanych z naprawą pojazdu za element szkody musi być oceniane indywidualnie w realiach każdej konkretnej sprawy. Przy ustaleniu wysokości odszkodowania z tego tytułu stosować należy metodę dyferencyjną, zgodnie z którą za szkodę poczytać należy różnicę między stanem majątku poszkodowanego, który powstał po wystąpieniu zdarzenia sprawczego a hipotetycznym stanem jaki istniałby, gdyby do zdarzenia tego nie doszło. Ustalenie odszkodowania w omawianym zakresie wymaga przede wszystkim udowodnienia przez poszkodowanego wysokości szkody.

Jednocześnie w myśl art. 361 §1 k.c. jedynie w sytuacji gdy koszty poniesione na naprawę pojazdu będą kwalifikowały się jako normalne (zwykłe) następstwa zdarzenia sprawczego, uznać je można będzie za składnik (element) szkody w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Podkreśla się, że na wierzycielu (poszkodowanym) spoczywa obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów wywodzony z regulacji art. 354 §2 k.c., 362 k.c. i 826 §1 k.c.). Zatem szkody nie będzie stanowił każdy wydatek poniesiony celem naprawy, a jedynie taki, który w realiach konkretnej sprawy zostanie uznany w świetle powołanych przepisów za niezbędny i celowy dla zapobieżenia szkodzie .

Reasumując - o zakwalifikowaniu wydatku związanego z naprawą pojazdu jako szkody decydować muszą realia konkretnej sprawy, w tym zwłaszcza celowość poniesionych kosztów i ich uzasadnienie ekonomiczne.

Szkoda powstaje w chwili uszkodzenia pojazdu, na co wielokrotnie zwracał uwagę Sąd Najwyższy. Obowiązek naprawienia szkody nie jest zależny od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle zamierzał dokonać takiej naprawy w przyszłości. Jeżeli poszkodowany zbył wierzytelność odszkodowawczą, to bez znaczenia są dalsze czynności dotyczące pojazdu. Stanowisko, że szkoda wyraża się hipotetycznymi kosztami naprawy, mimo sprzedaży pojazdu zostało ostatnio wyrażone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2018r (sygn.. akt II CNP 32/17) oraz z dnia 12 kwietnia 2018r (sygn.. II CNP 41/17), w których stwierdzono niezgodność orzeczenia sądu niższej instancji z prawem. Natomiast, że istotny jest profesjonalny koszt naprawy na prawidłowych częściach, wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018r (sygn.. II CNP 43/17). Dalej zauważyć należy, że w sprawie III CZP 51/18 (i połączonych sprawach III CZP 72/18, III CZP 74/18, III CZP 64/18 i III CZP 73/18) w dniu 7 grudnia 2018r Sąd Najwyższy odmówił odpowiedzi na pytanie Sądu Okręgowego w Szczecinie „Czy w przypadku wyrządzenia szkody w pojeździe mechanicznym, stanowiącej szkodę częściową, w przypadku, gdy przed ustaleniem wysokości odszkodowania dojdzie do naprawy pojazdu przywracającej ten pojazd do stanu sprzed

powstania szkody, odszkodowanie należne poszkodowanemu w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego ograniczone jest do równowartości wydatków faktycznie poniesionych celem naprawy pojazdu, czy też powinno być ustalone jako równowartość hipotetycznie określonych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego?" W uzasadnieniu wskazano, że wcześniejsze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w jego orzeczeniach w tym zakresie jest jasne. Kolejny raz Sąd Najwyższy odmówił odpowiedzi na podobne pytanie Sądu Okręgowego w dniu 20 lutego 2019r (III CZP 91/18). Zaistniała w niniejszej sprawie sprzedaż pojazdu nie ma więc znaczenia dla ustalenia zakresu szkody.

Mając na uwadze powyższe Sąd ustalił uzasadnione koszty naprawy w oparciu o dowód z opinii biegłego, której żadna ze stron nie kwestionowała.

Kalkulacja pozwanego, jak wynika z opinii biegłego sporządzona została nieprawidłowo, w szczególności przyjęto nieprawidłowe części, a niektórych elementów w ogóle nie uwzględniono. Nie może być więc ona podstawą ustaleń. W ocenie Sądu miarodajne są koszty przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody ustalone na kwotę 19 052,05zł wyliczoną z uwzględnieniem także części alternatywnych o odpowiedniej jakości. Biegły w opinii szczegółowo wskazał dlaczego ten wariant jest uzasadniony. Sąd stanowisko to podziela. Dotychczas wypłacono kwotę 16062,49zł (na co obie strony zgodnie wskazują), powodowi przysługuje więc dalsze odszkodowanie w kwocie 2989,56zł. Rozliczenie w kwocie brutto nie jest sporne między stronami i wynika z obowiązujących przepisów.

Odsetki od tej kwoty przyznano na podstawie 817 k.c. od dnia 22 września 2018r. (szkodę zgłoszono 22 sierpnia 2018r).

Żądanie pozwu uznano za nieuzasadnione co do kwoty 861zł tytułem sporządzonej kalkulacji naprawy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 18 maja 2014 r. (III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117), odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Każdorazowo należy więc ocenić, czy w danej sprawie poniesienie tego wydatku było obiektywnie konieczne. Obowiązek wykazania takiej konieczności spoczywa na żądającym zwrotu takich kosztów (art. 6 k.c.), a więc w tym przypadku na powódzie .

Sam fakt poniesienia kosztów nie przesądza automatycznie o tym, że zakład ubezpieczeń powinien je zwrócić. W niniejszej sprawie powód nie naprowadził żadnych twierdzeń i dowodów mogących prowadzić do ustalenia, że wydatek na prywatną ekspertyzę był wydatkiem koniecznym i uzasadnionym. Tymczasem powód jest podmiotem, który w ramach prowadzonej działalności trudni się m.in. nabywaniem i dochodzeniem roszczeń od zakładów ubezpieczeń i są to – jak wskazuje praktyka sądowa – przeważnie roszczenia dotyczące zwrotu kosztów naprawy pojazdu. Powód nabywając wierzycelności odszkodowawcze musi więc znać ich wartość. Taki stan faktyczny uzasadnia zdaniem Sądu ocenę, że powód, jako profesjonalista na rynku ubezpieczeń, ma wiedzę i możliwości by samodzielnie oszacować koszt naprawy pojazdu. W tych warunkach zlecenie takiej czynności już po zawarciu umowy cesji podmiotowi zewnętrznemu jawi się jako wydatek nieuzasadniony. Koszt kalkulacji nie stanowi więc elementu szkody i nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem ubezpieczeniowym. Ponadto dodać trzeba, że dla powoda wydatek taki stanowi koszt prowadzonej działalności i tak powinien być rozliczany, zatem jego sytuacja różni się znacząco od sytuacji poszkodowanego, który sporządza kosztorys, by samodzielnie dochodzić odszkodowania od zakładu ubezpieczeń i nie ma możliwości rozliczyć kosztów ekspertyzy jako kosztów uzyskania przychodu, zatem wydatek ten powiększa jego szkodę.

Istotne elementy materiału dowodowego omówione zostały we wcześniejszej fazie uzasadnienia. Dla porządku wskazać należy, że Sąd dokonał ustaleń w oparciu o częściowo niesporne twierdzenia stron dowody z dokumentów oraz dowód z opinii biegłego. Autentyczność i treść dokumentów nie była kwestionowana, strony wyprowadzały z nich jedynie częściowo odmienne wnioski.

Dowód z opinii biegłego stosownie do utrwalonych w nauce i orzecznictwie poglądów, ze względu na swoją specyfikę może być oceniany przez sąd jedynie w płaszczyźnie poprawności logicznej, zgodności z zasadami doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej (por. Wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2004r, sygn.akt II CK 572/04, Lex nr 151656). Sąd

może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wyprowadzać własne stwierdzenia (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1990r sygn. akt I PR 148/90 opubl. Lex nr 5319, OSP 1991/11/300, wyrok SN z dnia 13 października 1987 r., II URN 228/87 opubl. PiZS 1988, nr 7, poz. 62, Komentarz do art.278 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.). Biegły sporządzający opinię jest stałym i długoletnim biegłym sądowym. Nie ma podstaw do podważania jego kwalifikacji, wyjaśnień i metodyki opartych na wiedzy i doświadczeniu. W ocenie Sądu biegły sporządził prawidłową opinię uwzględniając zgromadzony w aktach materiał. Strony nie zgłosiły do niej zarzutów.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowi art. 100 zd.1 k.p.c. stosownie do którego w razie częściowego uwzględnienia żądań koszty będą stosunkowo rozdzielone.

Powód wygrał w 73 % i poniósł następujące koszty: opłatę od pozwu w kwocie 204zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17zł, połowę kosztów biegłego 629,76zł, oraz koszt wynagrodzenia pełnomocnika 900zł. Wysokość kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustalono w wysokości stawki minimalnej na podstawie §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) .

Pozwany powinien zwrócić 73% kosztów celowych poniesionych w celu dochodzenia należności, czyli kwotę 1278zł.

Na uwzględnione do rozliczenia po stronie pozwanej koszty procesu składa się połowa kosztów biegłego 629,76zł, opłata skarbowa od pełnomocnictwa 17zł i koszt zastępstwa procesowego w kwocie 900zł, który określono na podstawie §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) .

Pozwany wygrał w 27%. Powód powinien mu więc zwrócić kwotę 418zł.

Po odjęciu od kwoty 1278zł. kwoty 418zł otrzymujemy kwotę 860zł tj. kwotę jaką zobowiązana jest uiścić pozwana.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak w punkcie III sentencji.

Pozostała część zaliczek zostanie zwrócona stronom po uprawomocnieniu się wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

3. (...)